

Ook het symptoom van VON GRAEFE, de somtijds waargenomen polyurie, albuminurie en glycosurie laten zich met een bulbaire-lijden (piqûre) zeer goed vereenigen.

Ook de resultaten der experimenteele physiologie zijn met deze hypothese in overeenstemming. FILEHNE kreeg nl. door doorsnijdingen der corpora restiformia bij jonge konijnen resultaten, die hij aldus samenvat:

1°. de verschijnselen van morbus Basedowii kunnen optreden door paralyse van sommige gedeelten van het verlengde merg, de zenuwen, die van deze gedeelten uitgaan, staan in verbinding met de corpora restiformia.

2°. De exophthalmos en het struma hangen af van de verwijding der bloedvaten.

3°. De tachycardie is afhankelijk van vagusparese.

Men kan wel is waar niet ontkennen, dat als in het verdere verloop ook psychische en andere stoornissen zijn opgetreden, niet alleen eene bulbaire, maar eene meer algemeene neurose bestaat, maar de constante en pathognostische verschijnselen moeten volgens BALLEET op een functioneel lijden van den bulbus medullae worden betrokken.

STEPHAN.

— ❁ —

I N G E Z O N D E N.

HET ONTSTAAN VAN VARIËTEITEN BIJ BACTERIËN.

Geachte Redactie!

Naar aanleiding van het opstel van Dr. ALI COHEN in het nummer van 25 Augustus l.l. zou ik gaarne enkele opmerkingen maken en vragen doen, met welke beantwoording de Heer ALI COHEN hen, die in het onderwerp belang stellen, wel zal willen verplichten.

Vooreerst komt het mij wel wat hard voor, dat de Heer ALI COHEN alle bacteriologen — er zijn er zoo velen — over één kam scheert, waar hij zegt, „dat de bacteriologie aan een groot euvel lijdt”, n.l. dogmatisch de standvastigheid der kenmerken aanneemt. Mij dunkt, dat ten minste in KOCH's laboratorium pogingen om veranderlijkheid aan te toonen ernstig zijn behandeld; men denke aan de polemieek over de z.g. omkweekingen van GRAWITZ en BÜCHNER, aan de zeer welkome bevestiging, welke PASTEUR's miltvuur-

zekere hoogte beter is geregeld dan naar andere organen, omdat de wijde van het beenkanaal een grens vormt voor de mogelijke verwijding van het vat; toch zou bij aanhoudend vermeerderden bloedstoevoer het beenkanaal zeker door usuur vergroot worden als er geen andere regulator bestond, die STAHEL in de art. thyreoïdea sup. meent te kunnen vinden. Hij heeft nl. aangetoond, dat er eene constante verhouding bestaat tusschen de grootte van den bulbus carot. int. en het lumen dezer arterie, in dien zin, dat bij een wijde arterie een kleine bulbus wordt aangetroffen en omgekeerd. Mutatis mutandis kan men dit ook op de art. vertebralis en thyreoïdea inf. overbrengen. Daar nu verder de art. ophthalmica de eenige buiten de eigenlijke schedelholte gelegen eind-arterie der carotis is, zoo komen mij inderdaad ook deze argumenten voor te pleiten ten gunste van BALLEET's opvatting (Ref.)

verzwakking te Berlijn heeft gevonden. PASTEUR en KOCH beiden hebben in dezen m. i. voor miltvuur hetzelfde aangetoond, wat de Heer ALI COHEN voor m. prodigiosus meent te hebben geconstateerd. *Alle* bacteriologen zijn dus wel niet zoo schoolsch als de Heer ALI COHEN hen acht.

Tegen het betoog omtrent de omkweelingen van m. prodigiosus doen zich, zoolang de proeven niet uitvoeriger zijn medegedeeld, eenige bedenkingen voor.

De kleur der culturen van micrococcus prodigiosus staat onder den invloed van de hoedanigheid en de reactie der voedingsstof. Voor proeven als die van den Heer ALI COHEN is het daarom van het grootste gewicht in verschillende experimenten, gelijke samenstelling, en kwalitatief en quantitatief gelijke reactie van den voedingsbodem te hebben. De samenstelling en de reactie veranderen bij de ontwikkeling der koloniën: de zure oppervlakte van den aardappel wordt, waar koloniën zich vormen, alcalisch. Later zich ontwikkelende individuen zijn daarom in eene andere conditie dan die, welke het eerst ontstaan zijn; die aan den rand der culturen gelegen zijn in een andere conditie dan de meer centraal gelegene. Verder is het „neutraliseeren” der nieuwere voedingsstoffen het moeielijkste werk harer bereiding en zal daarom voedingsagar-agar van verschillende bereidingen afkomstig niet geheel gelijk reageeren.

Om deze redenen zou ik de volgende vragen willen stellen:

1°. Is bij de experimenten gelet op de reactie der voedingsstof en der culturen?

2°. Was de agar-agar, waarmede gewerkt werd, altijd van dezelfde bereiding of van verschillende bereidingen afkomstig?

Het is zeer moeielijk quantitative reactie-verschillen in casu nauwkeurig te constateeren. Door contrôle-experimenten evenwel zouden dergelijke bepalingen nagenoeg overbodig worden gemaakt. Hieruit vloeien de volgende vragen voort:

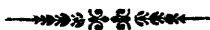
3°. Geven versche roode culturen op den voor de omkweeking gebezigten bodem weder roode culturen?

4°. Geeft de in het roodgekleurde centrum der oude culturen voorhanden massa ook roode culturen, of wellicht evenals de witte rand, waarmede hoofdzakelijk gewerkt werd, witte culturen?

Bekendheid met den uitslag dezer experimenten schijnt mij noodzakelijk toe, alvorens men met den Heer ALI COHEN zou kunnen medegaan, waar hij spreekt van gekweekte variëteiten en van atavisme, als de oorspronkelijke eigenschap weder optreedt.

Dankzeggend voor de plaatsing, hoogachtend,
Utrecht, 26 Augustus 1888.

Uw dienstvaardige,
M. STRAUB.

BOEK AANKONDIGING.

Noagmaals de Beri-Beri-kwestie, door E. VAN DIEREN. Arnhem, K. VAN DE ZANDE, 1888. 85 p.

Het bovengenoemde werkje werd voor eenigen tijd door den schrijver ter recensie aan het *Tijdschrift* gezonden. Het bevat een uitvoerige bespreking